

Panamaskjølíni

JOURNALISTAR
AVDÚKA STØRSTU
GØLU NAKRANTÍÐ

Journalistiska handverkið er í toppformi, nú yvir 100 miðlahús kring knøttin saman hava kunngjørt tað, sum nú verður rópt Panamaskjølíni. Og enn hava vit bert sæð toppin av ísfjallinum

BARBARA HOLM

Panamaskjølíni verða almenn í mai mánaði. Tað sigur John Hansen, sum er journalistur hjá danska Politiken, og sum hevur arbeitt við Panamamálinum seinastu mánadirnar.

Í dag fær hann ikki sagt nakað um, hvørt føroyingar ella føroyskar fyrirkur eru uppiblandaðar í Panamamálinum, men sum skilst verður møguligt hjá føroyingum og øllum øðrum heimsborgarum, at fáa innlit í øll Panamaskjølíni um ein góðan mánað ella so.

Tilfarið í Panamamálinum er so mikið umfatandi, at neyðugt er at leita í databasanum, um innlit skal fáast. Í dag er bara ein brøkpartur av tilfarinum alment.

– Journalistarnir, sum arbeiða við hesum málinum, hava bundið seg til, at halda øllum tilfari aftur fyribils. Men seinni verður tað alment tilgongiligt hjá øllum, sigur John Hansen, journalistur.

Eftirspælið verður øgiligt

Tað, sum byrjaði sum ein telefon-samrøða millum ein dulnevndan varskógvara og ein týskan journalist hevur nú leitt til fleiri stjórnarkreppur, mótmælisgongur, kanningar og kreppustøður hjá fyrirkum og persónum kring knøttin. Alt frá kongum til fótólts-spælarum eru blandað uppí góluna tey kalla Panamaskjølíni.

Panamaskjølíni hava avdúkað,

MYND: BBC.COM

»Journalistarnir, sum arbeiða við hesum málinum, hava bundið seg til, at halda øllum tilfari aftur fyribils. Men seinni verður tað alment tilgongiligt hjá øllum«

John Hansen, journalistur

hvussu umfatandi skattaskjól eru farin fram ígjøgnum fleiri áratíggju, og hvussu nógv av heimsins kendastu andlitinum og fyrirkum hava gjørt sær dælt av møguleikanum.

Í Íslandi hevur hetta elvt til eina størri kreppu, tí íslendski forsetin Sigmund David Gunnlaugsson er ein teirra, sum miðlarnir avdúkaðu sum gagnnýtara av hesum skattafriskjólínum í Panama.

Túsundtals íslendarar hava verið savnaðir til mótmælisgongur síðani skjølíni vórðu kunngjördu, og tey krevja, at forsætisráðharrin leggur frá sær orsaka av góluni.

Yvir 100 miðlahús kring knøttin hava kunngjørt tað, sum nú verður rópt Panamaskjølíni

Í Danmark eru eisini gólur at hóma. Sambært donskum miðlum hava Nordea og JyskeBank ráðgivið sínum kundum í hesum møguleikanum í Panama, og harvið eggja til, at nýta hendan møguleikan til at sleppa undan at rinda skatt í heimlandinum.

Fótbólts-spælarar sum Lionel Messi, filmsstjornur sum Jackie Chan, fleiri fyrrverandi og núverandi stjórnarleiðarar og fólkavald kring knøttin eru nevnd í hesum

sambandinum, og enn eru bert ein brotpartur av skjølunum komin fram.

Falskar fyrirkur í Panama

Málið snýr seg um skjól frá einari stórari sakførarafyrirkuni í Panama, við navninum Mossack Fonseca. Talan er um áleið 11.5 milliúnir skjól frá fyrirkuni, sum visur, hvussu fyrirkun ráðgevur fólki og fyrirkum í, hvussu tey kunnu sleppa undan at rinda skatt. Skattaskjólíni verða gjøgnumförd soleiðis, at Mossack Fonseca stovnar fyrirkur fyri fólk, og soleiðis fjalir veruliga eigaraskapin, og harvið eru milliardir fjaldar í loyniligum fyrirkum, sum sostatt ikki verða skattaðar í heimlandinum hjá veruligu áðarunum.

Fleiri viðmerkjarar føra fram, at hetta er eitt sermál á tann hátt, at talan er um eina avdúking sum prógvar, at tað er á teimum bonaðu gólunum, at hesi skattaskjólíni verða umrødd og gagnnýtt. Samstundis hevur kritikkur verið av handfaringini av málinum, tí skjølíni eru ikki almenn, men bert ein útvaldur skari av journalistur sleppa framat at eftirkanna og almannakunngera skjølíni. Sostatt er óvist, hvat liggur og bíðar eftir at sleppa fram í ljósið. Óansæð hvussu vikur og vendur, so er eingin ivi um, at Panamaskjølíni fara at fylla nógv í alheimsmiðlum komandi tíðina.

BARBARA@SOSIALURIN.FO